

Na hrádecké Kristýně se podesáté diskutovalo o vzdělávání a přeshraniční spolupráci s Polskem a Saskem

19. 01. 2010 12:16

TROJZEMÍ – HRÁDEK NAD NISOU – EUROREGION NISA. Již podesáté se v sobotu 9. ledna 2010 sešli na břehu hrádecké Kristýny přátelé ze tří zemí k Novoročnímu přátelskému setkání spojenému s diskusí o spolupráci ve vzdělávání v Trojzemí Nisa.

Už tradičně se druhou lednovou sobotu na hrádecké Kristýně setkala dvacet přátel ze tří států česko-německo-polského Trojzemí k neformální diskusi o spolupráci ve výchově a vzdělávání v této oblasti. Novoroční přípitek přednesl již tradičně starosta Hrádku nad Nisou Martin Půta. Následovala neformální přátelská debata o vzdělávání a přeshraniční spolupráci ve vzdělávání v Malém Trojúhelníku měst Bogatynia – Hrádek nad Nisou – Žitava a v rámci Libereckého kraje.

- Ve volné diskusi zazněly například tyto myšlenky: Radek Cikl, náměstek hejtmána pro školství a předseda školské rady Asociace krajů ČR, hovořil nejen o přeshraniční spolupráci ve vzdělávání a sportu. Zmínil se i o tom, že současná doba přináší krajům nové úkoly v organizaci a zajišťování provozu sítě škol. Proto bylo nutné přikročit i k některým velmi bolestným opatřením. Z nich nejznámějším a nejbolestnějším, nikoli však bohužel pro budoucnost jediným, je například záměr sloučit sklářské školy na Novoborsku. Jde o systémové opatření k zachování sklářského školství jako takového. Ani tyto starosti nás ale nesmějí odvést od pokračování přeshraniční spolupráce ve vzdělávání. Na jeho slova navázal Vít Příkaský, náměstek hejtmána pro regionální rozvoj. Přislíbil napomáhat vzniku přeshraničních vzdělávacích projektů také tím, že jeho odbor uspořádá krajské semináře pro tvůrce těchto projektů.

- Hrádecký starosta Martin Půta se ve svém projevu zmínil o pokračující spolupráci měst v malém Trojzemí. Pokračují nejen projekty investující do věcí. Investuje se i do spolupráce mezi lidmi Trojzemí. Ukazují to nejen informační materiály, ale i konkrétní změny v životě lidí v Malém Trojúhelníku měst Bogatynia – Hrádek nad Nisou – Žitava. Přispěla k tomu i novoroční setkání. Hrádecký starosta se přitom zamyslel i nad tím, že rychle plynoucí čas a přináší vedle dobrých věcí i ztráty. Vzpomněl odchodu vzácných lidí, Ctirada Kučery a Václava Poštoľky, kteří se letošního setkání nedožili.

- Jaroslav Poláček, ředitel hrádecké základní školy, která pod jeho vedením jako jedna z prvních v kraji a republice spolupracuje již více než 15 let s partnerskými školami v Německu a Polsku, ocenil, jak se v posledních letech zlepšily podmínky pro tuto spolupráci. Patří sem nejen možnost účasti v evropských projektech. Vznikly i instituce, například Mezinárodní dětský parlament nebo vzdělávací agentura Pontes v německém Marienthalu, které přeshraniční spolupráci ve výchově a vzdělávání usnadňují.

- Regina Gellrich, ředitelka vzdělávací agentury Pontes (mosty) sídlící v blízkém klášteře St. Marienthal, ocenila výsledky přeshraniční spolupráce ve vzdělávání v Trojzemí. Uvedla například, že čtyřjazyčná hra Hledání pokladu, při které děti poznávají nejen jazyk přátel, ale i historické památky Trojzemí Nisa, získala loni jednu ze čtyř evropských cen určených pro úspěšné vzdělávací projekty. Upozornila ale také na to, že v budoucnu bude stále těžší získávat prostředky na nové projekty. Poukázala přitom nejen na ekonomické důvody. Překážkou jsou i dosud existující jazykové bariéry a administrativní náročnost projektů. Ocenila přínos novoročních setkání na Kristýně k tomu, že se partneři lépe poznávají. Po loňském novoročním setkání započala například i bližší spolupráce Pontes a Centra vzdělanosti Libereckého kraje. Od té doby považuje Pontes za svého partnera na české straně CVLK a spolupráce ním přináší další dobré možnosti. Pozvala také přítomné na Festival vzdělávání, který proběhne v Žitavě 12. září 2010. I zde se budeme moci letos lépe poznat.

- O dosud nevyužitých možnostech přeshraniční spolupráce při vzdělávání dospělých hovořil Robert Gamba, ředitel Centra vzdělanosti Libereckého kraje. CVLK se bude snažit být nositelem i přeshraničních vzdělávacích projektů. Významným partnerem při překonávání dosud existujících bariér je například agentura Pontes. Vzájemnému sbližování lidí přispívá ale nejen realizace složitých projektů. Jazykovému sbližování lze někdy napomoci i celkem jednoduchými prostředky. Například vydáním univerzálně využitelné trojjazyčné jazykové pomůcky.

- Lasanna Glowczyk, ředitelka Střední odborné školy ve Zhořelci ve svém česky proneseném projevu hovořila o tom, jak pokračuje spolupráce její školy s libereckou Střední školou strojní, stavební a dopravní. Pokračují oboustranné výměnné studijní a poznávací pobyty. Tato spolupráce přináší poznávání dalších partnerů na české i německé straně. Nově se loni uskutečnily ve Zhořelci Mezinárodní ekologické dny pro středoškoláky. Paní ředitelka potvrdila zájem spolupracovat s CVLK při vytváření trojjazyčné jazykové pomůcky. Na její škole se vyučuje čeština a mohou proto dobře redigovat její polskou část.
- Chotyňský patriot, pěvec z Národního divadla Luděk Vele seznámil přítomné s tím, že prostory Grabštejna byly právě zkolaudovány pro konání kulturně společenských akcí. Nadchází období, kdy je potřebné nalézt důstojné uplatnění hradu Grabštejn ve společensko kulturním dění v Trojzemí. Informoval přítomné i o tom, že benefiční koncerty pěvců Národního divadla překračují hranice. Dohodl se zde s Lasannou Glowczyk o spolupráci při přípravě vystoupení v některém z měst v polské části Trojzemí. Podle mapy z hry Hledání pokladu spolu vytipovali blízké město Lešno, kde je středověký hrad pocházející z dob, kdy oblast patřila k českému království. Jako umělec se v otevřené diskusi s Radkem Ciklem a ostatními účastníky nekompromisně zastal i kamenicko-šenovské sklářské školy. Luděk Vele zahájil na setkání diskusi s Vítem Příkaským o možnostech uplatnění kulturně-spoločenského potenciálu Grabštejna v krajském a trojzemním kontextu.
- Tomáš Princ, ředitel liberecké SŠSSD, která má více partnerských škol a organizací v Německu a Polsku, ocenil přínos novoročních setkání vzniku nových projektů. Například loni se podařilo uskutečnit projekt spolupráce středních škol z Česka, Polska a Slovenska. Studenti a učitelé se setkali v SŠSSD v Liberci a při týdenním poznávacím pobytu řešili problém spolupráce stavebních a energetických studijních oborů při realizaci ekologicky a energeticky úsporných staveb. Ředitel Princ se na setkání již tradičně dohodl se Zdzislawem Wielgusem a Lassankou Glowzyk na pokračování týdenních výměnných poznávacích pobytů žáků. Uskuteční se opět v květnu a červnu letošního roku.
- Michael Canov a Miloslav Pilař, starosta a místostarosta Chrastavy, poukázali ve svých vystoupeních na význam osobních kontaktů lidí z různých částí Trojzemí. Již dlouho spolupracují různé organizace, ale jednotliví lidé se zatím dost málo poznávají. Novoroční setkání přispívají poznávání lidí a v tom je také jejich význam.
- Vladimír Cvrček a jeho kolegové z CVLK hovořili o nových příležitostech k setkávání lidí

v Trojzemí. Patří mezi ně i vznik nového jezera u Berzdorfu, kde se již dnes setkávají milovníci lodí. Tato slova potvrdil i člen hrádeckého jachetního oddílu Josef Růžička, který se v uplynulých letech účastnil také některých setkání žáků a učitelů bogatyňské a liberecké střední školy, pro jejichž pokračování se rovněž vyslovil.

· Zdzislaw Wielgus a Adrian Czeslik z bogatyňské Střední školy energetické a ekonomické rovněž zdůraznili význam osobních kontaktů lidí v Trojzemí. Do přelomu tisíciletí jsme vedle sebe žili u otevřené hranice, ale fakticky jsme o sobě moc nevěděli. Znali jsme ze školy historii a literaturu sousedů, dovídali jsme se z médií o jejich přítomnosti a to bylo vlastně vše. Až v létech 2003 – 2005 jsme začali objevovat lidi na druhé straně a objevili jsme nové přátele nejprve v Německu a pak i na české straně. Teď už se dobře známe a budeme dál spolupracovat. Potřebujeme k tomu stále lépe poznávat svoji současnost i historii.

Organizátor setkání Jiří Týř také vzpomněl na některé projekty vzešlé ze setkání. Na Kristýně se v roce 2002 poprvé setkali učitelé čtyř okresů Libereckého kraje se zahraničními přáteli. Na vícedenním semináři se zabývali prevencí sociálně patologických jevů. V roce 2003 se opět na Kristýně setkali přátelé Lužických Srbů se členy českého Parlamentu a z jejich setkání vzešla nová přátelství žáků i dospělých.

Od roku 2005 se na Kristýně začali setkávat partneři z českých, polských a středních škol a tato spolupráce se rozšiřuje. V této době se setkání začala zaměřovat také na vzdělávání dospělých v rámci Centra vzdělanosti Libereckého kraje. Mírně veselý rozruch vzbudil v této části názor J. Týře, že toto desáté setkání není vlastně setkáním jubilejním, neboť desáté výročí prvního setkání bude teprve za rok, tedy při jedenáctém setkání v roce 2011.

V dalších přátelských diskusích došli účastníci setkání k potvrzení závěru, že je potřebné dál pomáhat navazování osobních kontaktů nejen mezi představiteli organizací, ale především mezi lidmi společných zájmů. Nikoli zájmy organizací, ale zájmy lidí lidí opravdu sbližují a tomu je stále potřebné vytvářet další možnosti.

Pro rok 2010 se účastníci setkání domluvili, že se budou dále věnovat především

- Využití potenciálu libereckého Centra vzdělanosti Libereckého kraje a marienthalské vzdělávací agentury Pontes k posílení spolupráce lidí ve vzdělávací oblasti.

- Rozšiřování spolupráce středních škol v Trojzemí a z ní vyplývajících osobních kontaktů mezi lidmi společných zájmů.
- Pokusu nalézt odpovídající společensko-kulturní uplatnění hradu Grabštejn jako českého protějšku marienthalského centra.

Partnery letošního novoročního setkání na Kristýně, byli kromě hrádeckého starosty Martina Půty také Radek Cíkl, náměstek hejtmána pro školství, Robert Gamba, ředitel CVLK a Tomáš Princ, ředitel SŠSSD Liberec.

Kontakt:

Jiří Týř, Hrádek n. N., Nisou, tel. 603 162 337, e-mail: tyr@dts.cz

Josef Růžička, Hrádek n. N., Nisou, tel. 728 565 786 , e-mail: josef_ruzicka@volny.cz